

VORMING

Programma 2017

SAMENLEVINGSOPBOUW

KADERVORMING

p3

DOELGROEP

p12

BELEID EN POLITIEK

p17

GRONDRECHTEN

p23

SAMENLEVING

p30

ORGANISATIE

p36

IEDERS STEM TELT

p40

PRAKTISCHE INFO

p46

AANBOD OP MAAT

p47

PARTNERS IN VORMING

p48

**BEROEPSOPLEIDING
SAMENLEVINGSOPBOUW (BOS)**

p49

Kadervorming

KADERVORMING

**Inleiding
Samenlevings-
opbouw**

p4

KADERVORMING

**Basisopleiding
Samenlevings-
opbouw**

p5

PRAKTIJKKADER

**Participatief
werken met de
doelgroep**

p6

PRAKTIJKKADER

**Beleids-
beïnvloeding**

p7

PRAKTIJKKADER

**Aandachts-
gebieden
versterken**

p8

MASTERCLASS

**Seminarie:
stoutmoedige
gedachten**

p9

INTERVISIE

**Werken in de
grootstad**

p10

INTERVISIE

**Mensen
versterken,
hoe doe je dat?**

p11

KADERVORMING

Inleiding Samenlevingsopbouw

Je maakt kennis met de historiek en huidige structuur van de sector, de kernopdrachten, de thema's waar de sector op in zet, de samenwerkingsverbanden en de interne communicatiekanalen.

Een collega vertelt over z'n dagelijkse praktijk en illustreert zo het specifieke van Samenlevingsopbouw. Je wisselt vragen en ervaringen uit met nieuwkomers uit de andere instituten.

Al deze ingrediënten zorgen voor een boeiende start!

DEELNEMERS

Nieuwe werkers in de sector
Samenlevingsopbouw

DATUM (KEUZE MAKEN)

Keuze 1 – donderdag 16 maart 2017
Keuze 2 – donderdag 26 oktober 2017
van 9u30 tot 16u

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Lies Beunens
└ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €40

PRAKTISCHE INFO

KADERVORMING

Basisopleiding Samenlevingsopbouw

De basisopleiding focust op de essentie van de job van opbouwwerker en buurtwerker vanuit drie insteken.

- De **maatschappelijke context** waarin we werken. Het accent ligt op ongelijkheid. We bekijken wat achterstelling en uitsluiting betekenen in het dagelijks leven van mensen.
- Het **Referentie- en Waardenkader Samenlevingsopbouw**, in het bijzonder onze agogische en politieke kernopdracht.
- Het **projectwerk** als technisch instrument voor de aanpak van complexe maatschappelijke problemen.

DEELNEMERS

Nieuwe werkers in de sector Samenlevingsopbouw

DATA

Donderdag 19 januari –
2, 16 februari –
9, 23 maart 2017
telkens van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDERS

Lies Beunens en Rita L'Enfant
└ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €200

PRAKTISCHE INFO

PRAKTIJKADER

Participatief werken met de doelgroep

Participatief werken is één van de bouwstenen om mensen te versterken. We situeren het begrip participatie en verkennen de verschillende invullingen van participatie. Je krijgt handvatten om in de praktijk participatief te werken en dit aan de hand van de 'viervelden-benadering'.

Elementen die in beeld komen zijn: het bereiken en leren kennen van de doelgroep, een afgestemd aanbod dat aantrekkelijk en toegankelijk is, een brede waaier van participatiekansen en -mogelijkheden, en de ondersteuning die kan geboden worden bij het opnemen van deze kansen.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATA

Dinsdag 23 mei –
6, 20 juni 2017
telkens van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Rita L'Enfant
└ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €120
Anderen: €210

PRAKTISCHE INFO

PRAKTIJKADER

Beleidsbeïnvloeding

Beleidsbeïnvloeding is een langdurig proces dat uiteindelijk moet leiden tot probleemoplossing en structurele verandering. Maar hoe begin je eraan? Wat komt er allemaal bij kijken? Welke concrete acties kunnen opgezet worden?

In deze module maak je kennis met de vijf fasen in het proces van beleidsbeïnvloeding: van de opmaak van een dossier op basis van een gedegen analyse, over heldere doelen en een afgewogen strategie, tot opbouw en inzet van macht en concrete interventies. We bekijken welke rollen je als werker kan opnemen en hoe je de doelgroep hierbij kan betrekken.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATA

Vrijdag 29 september –
dinsdag 10, 24 oktober 2017
telkens van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDERS

Lies Beunens en Rita L'Enfant
↳ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €120
Anderen: €210

PRAKTISCHE INFO

PRAKTIJKADER

Aandachtsgebieden versterken

Samenlevingsopbouw hanteert twee invalshoeken om achterstelling en uitsluiting weg te werken. De ene invalshoek is gericht op een groep mensen met eenzelfde probleem, de andere op aandachtsgebieden.

In deze cursus nemen we het 'wat', 'waarom' en 'hoe' van onze gebiedsgerichte invalshoek onder de loep. In aandachtsgebieden zetten we in op het realiseren van de toegang tot grondrechten, werken we aan het samenleven, en maken we de ruimte (terug) publiek.

Hoe pak je dat concreet aan? Is er een verschil tussen 'in' of 'aan' een gebied werken? Wat betekent dit voor jouw buurtwerk of opbouwwerkproject? We gaan aan de slag met dit nieuwe praktijkkader en vertrekken daarbij vanuit jouw ervaringen en vragen.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw

DATUM

Dinsdag 14 februari 2017
van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDERS

Riet Steel en Rita L'Enfant
└ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €40

PRAKTISCHE INFO

MASTERCLASS

Seminarie: stoutmoedige gedachten

Het seminarie is een vervolg op de Masterclass van 2016.

We zoomen in op actuele maatschappelijke ontwikkelingen met een impact op Samenlevingsopbouw, op nieuw praktijkontwikkelingswerk in de sector, en op vragen die leven in het werkveld.

Op basis van ieders ervaring en input analyseren we de situatie, doen we vaststellingen en verkennen we actiemogelijkheden.

DEELNEMERS

Werkers in de sector die in 2016 deelnamen aan de Masterclass

DATUM

Vrijdag 21 april 2017
van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Rita L'Enfant
└ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €40

PRAKTISCHE INFO

INTERVISIE

Werken in de grootstad

De intervisie is een leermoment voor wie in een grootstad werkt aan achterstelling en uitsluiting. In deze leerformule bekijken we praktijkvraagstukken.

We analyseren de vragen waar jijzelf of collega's op botsen in de praktijk en verbinden deze met evoluties in de samenleving. Vertrekkend vanuit de opdracht van Samenlevingsopbouw zoeken we naar handvatten voor aanpak.

DEELNEMERS

Buurt- en opbouwwerkers in Antwerpen, Brussel en Gent

DATA

Vrijdag 10 februari –
donderdag 11 mei –
vrijdag 17 november 2017
telkens van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

Antwerpen, Brussel of Gent

BEGELEIDER

Rita L'Enfant
└ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €120

PRAKTISCHE INFO

INTERVISIE

Mensen versterken, hoe doe je dat?

We leren van mekaar hoe je mensen kan versterken. Wat zijn mogelijkheden? Op welke moeilijkheden botsen we? We gaan uit van situaties in jouw praktijk en die van de andere deelnemers.

Vragen die aan bod komen zijn onder meer: hoe kunnen we meer reflectief werken of hoe wordt groepswerking een echte meerwaarde? Je krijgt concrete tips waarmee je aan de slag kan in je eigen praktijk.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw.
Deelnemers volgden eerder de cursus
'Praktijkkader agogische kernopdracht'

DATA

Vrijdag 20 januari – 28 april – 20 oktober 2017
telkens van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDERS

Lies Beunens en Rita L'Enfant
└ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €120

PRAKTISCHE INFO

Doelgroep

CURSUS

**De kunst van
het werken met
groepen**

p13

CURSUS

Op huisbezoek
Wat, waarom en hoe?

p14

CURSUS

**Racisme vs
sociale gelijkheid**
Inzicht en strategie als
breekijzer

p15

CURSUS

**Twijfels en
dilemma's**
Ethisch handelen

p16

CURSUS

De kunst van het werken met groepen

Wie met een groep aan de slag gaat, moet van vele markten thuis zijn.

Wanneer voelen deelnemers zich betrokken? Hoe vergroot je hun inzet? Wat is het belang van veiligheid en vertrouwen? Waarom mislukt een bijeenkomst? Hoe bereid je een agenda voor? Hoe bepaal je het doel van een vergadering? Hoe 'werkt' communicatie in een groep? Wat zijn valkuilen tijdens de besluitvorming? Hoe ga je om met 'lastige deelnemers'?

Tijdens de basiscursus leer je meer over de fasen die een groep doorloopt en de interventieniveaus, hoe de communicatie en besluitvorming gebeuren, en wat het evenwicht is tussen taak- en groepsgerichtheid.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATA

Donderdag 16, 23, 30 november –
7 december 2017
telkens van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Linda Accou
└ In-tense

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €220
Anderen: €280

PRAKTISCHE INFO

CURSUS

Op huisbezoek

Wat, waarom en hoe?

Samenlevingsopbouw RIMO Limburg werkte voor het project 'Buurtgezellen' een vormingspakket uit voor een kwalitatief huisbezoek. Boeiend materiaal voor gespreksvoering en observatie waarmee je in je eigen praktijk aan de slag kan.

Je krijgt waardevolle tips voor onder meer: de aankondiging van je komst, de introductie aan de deur, de keuze van het moment, het eerste contact, tijd, veiligheid. Je oefent in actief en inlevend luisteren waarbij aspecten aan bod komen zoals: omgaan met stiltes, emoties en onverwachte gebeurtenissen, de ander begrijpen, doorvragen, het gesprek van richting veranderen.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATUM

Donderdag 5 oktober 2017
van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Rudi Bloemen
└ Samenlevingsopbouw RIMO Limburg

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €40
Anderen: €70

PRAKTISCHE INFO

CURSUS

Racisme vs sociale gelijkheid

Inzicht en strategie als breekijzer

We focussen op de betekenis van racisme historisch gezien en geplaatst tegen de achtergrond van ideologie en wetenschappelijke benaderingen. Een klare kijk op wat racisme is, helpt bij het bepalen van een reactie, aanpak en strategie om er tegen in te gaan.

Luc Groffy legt uit hoe je racisme kan aanpakken: individueel, groepsmatig, en institutioneel. Hij gaat in op de sterktes en zwaktes van elke aanpak. Situaties en voorbeelden uit de praktijk illustreren het geheel.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw

DATUM

Donderdag 28 september 2017
van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Luc Groffy

↳ Ex-medewerker sector Samenlevingsopbouw

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €40

PRAKTISCHE INFO

CURSUS

Twijfels en dilemma's

Ethisch handelen

De ethische kant van ons werk zorgt af en toe voor ongemak en twijfel. Meestal handelen we intuïtief moreel juist wanneer we aanvoelen dat er iets 'niet klopt'. Maar soms is er meer nodig om een situatie juist in te schatten of om te beseffen wat er precies aan de hand is.

De cursus biedt je kaders die aangeven wat moet en kan. Een juiste vraagstelling zorgt ervoor dat je inzicht krijgt in een ethische kwestie. Van daaruit ga je op zoek naar wat je te doen staat en wat niet.

We werken met casussen uit jouw praktijk.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw

DATA

Dinsdag 19 september –
donderdag 14 december 2017
telkens van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Kris Stas
└ Steunpunt Algemeen Welzijnswerk

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €80

PRAKTISCHE INFO

Beleid en politiek

CURSUS

Oog in oog met politici

Do's and don'ts

p18

INFOESSIE

Inkanteling OCMW's

Stavaza

p19

CURSUS

Migratie

Mythes en feiten

p20

LEZINGENREEKS

Naar een rechtvaardige en duurzame samenleving

p21

CURSUS

Oog in oog met politici

Do's and don'ts

Vroeg of laat kom je als praktijkwerker tegenover een politicus of een andere beleidsverantwoordelijke te staan om je zaak te bepleiten. En dan sta je best op scherp! Goed voorbereid zijn is de boodschap en vergroot je kans op slagen.

Je leert hoe je zo'n face-to-face contact best aanpakt: van de voorbereiding van het gesprek tot de opvolging nadien. Uiteraard staat dossierkennis voorop, maar ook formele en non-verbale aspecten spelen een rol. Bijvoorbeeld de manier waarop je iemand aanspreekt, rekening houdt met de beperkte tijd van je gesprekspartner, je houding, een naamkaartje achterlaten. Ook deze, ogenschijnlijk minder belangrijke 'details', brengen we in beeld. Dit alles doorspekt met praktische voorbeelden, illustraties en anekdotes.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATA

Dinsdag 14, 28 november 2017
telkens van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Kristel De Vos
└ Sector Samenlevingsopbouw

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €80
Anderen: €140

PRAKTISCHE INFO

INFOSESSIE

Inkanteling OCMW's

Stavaza

De plannen van de Vlaamse regering om tegen 2019 de OCMW's in de gemeenten te integreren, krijgen steeds meer vorm. Vele lokale besturen en OCMW's wachten niet op de nakende hervorming en werken vandaag al op een zeer doorgedreven wijze samen. Is de integratie op sommige plaatsen dan al een feit?

De VVSG volgt deze evolutie op de voet en probeert de gemeenten en OCMW's zo goed mogelijk te ondersteunen. Daarbij blijft het altijd de bedoeling om te komen tot een (nog) sterk(er) lokaal sociaal beleid, dat zich voluit inzet voor de zwaksten in onze samenleving.

Peter Coussaert maakt voor ons een actuele stand van zaken op. Je verneemt meer over hoe de plannen van de Vlaamse regering evolueren, hoe de praktijk er vandaag uitziet en wat de toekomst kan brengen.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATUM

Donderdag 9 november 2017
van 9u30 tot 12u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Peter Coussaert
L VVSG

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €15
Anderen: €30

PRAKTISCHE INFO

CURSUS

Migratie

Mythes en feiten

Het samenwerkingsverband Migratiecoalitie* deed onderzoek naar fact checks over heersende migratiemythes. Daaruit blijkt dat migratiebeleid eerder gebaseerd is op veronderstellingen dan op feiten. Beleidsmaatregelen hebben dan ook niet altijd het beoogde effect. Flor Didden en Ronnie Tack doorprikken een aantal van die mythes. Samen denken we na over hoe lokaal grondrechten garanderen of veilige migratiekanalen openen.

Je krijgt inzichten en handvatten waarmee je aan de slag kan. Materiaal waarvan je ook gebruik kan maken in de beleidsaanbevelingen voor Ieders Stem Telt.

* De Migratiecoalitie = Samenlevingsopbouw Brussel, 11.11.11., Netwerk tegen Armoede, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Minderhedenforum en Orbit.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATUM

Dinsdag 13 juni 2017
van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDERS

Ronnie Tack en Ellen De Leener
└ Samenlevingsopbouw Brussel
Flor Didden
└ 11.11.11

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €40
Anderen: €70

PRAKTISCHE INFO

LEZINGENREEKS*

Naar een rechtvaardige en duurzame samenleving

Welke veranderingen in de samenleving leiden tot een rechtvaardige en duurzame samenleving? Over deze vraag gaan we in gesprek met vier inspirerende auteurs en onderzoekers.

Zelf doen!

'**Commons**' zijn samenwerkingsverbanden los van de markt en staat. Waarom ontstaan commons en andere vormen van zelfinitiatief? Bieden ze een antwoord voor de grote uitdagingen waarvoor we staan? Wat kan Samenlevingsopbouw ermee?

• *Tine De Moor, Universiteit Utrecht*

'**Sociale actie en tegenspraak**' is het tweede thema dat we aansnijden, verpakt in een doorleefd verhaal met inspirerende voorbeelden. "Samenlevingsopbouw zit teveel aan de onderhandelingstafel en moet dringend wat rebelser worden."

Klopt deze uitspraak? Wanneer en hoe doen we dat dan?

• *Steven Desanghere, activist*

DATUM

Dinsdag 28 maart 2017

Tine De Moor: van 9u30 tot 12u30

Steven Desanghere: van 13u30 tot 16u30

Recepten voor verandering

"Verandering is mogelijk en niet eens zo moeilijk." Tot die conclusie komen Thomas Decreus en Christophe Callewaert in hun boek 'Dit is morgen'. Daarin bespreken ze hedendaagse recepten om onze samenleving uit de impasse te halen.

• *Thomas Decreus, co-auteur 'Dit is morgen' (EPO, 2015)*

Hoe kan Samenlevingsopbouw inhaken op een beweging voor een grondige verandering van de samenleving in de richting van rechtvaardige duurzaamheid? Welke sociale praktijken getuigen van een nieuw denken over mens, samenleving en wereld?

• *Jef Peeters, auteur 'Veerkracht en burgerschap' (EPO, 2015)*

DATUM

Donderdag 27 april 2017

Thomas Decreus: van 9u30 tot 12u30

Jef Peeters: van 13u30 tot 16u30

* De lezingen kunnen apart of als geheel gevolgd worden

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

LOCATIE

AROMA, Brussel

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €15/lezing

Anderen: €30/lezing

PRAKTISCHE INFO

Grondrechten

INFOSESSIE

**De private
huurmarkt in
beweging**

p24

WERKBEZOEK

Komen (w)eten
Kleinschalig en
solidair wonen in
Vlaams-Brabant

p25

INFOSESSIE

**Iedereen
beschermd**
Kader Lokaal
proactief handelen

p26

INFOSESSIE

**Het ABC van de
arbeidsmarkt**

p27

INFOSESSIE

M-decreet
Kansen voor
maatschappelijk
kwetsbare kinderen

p28

THEMATAFELS

Onderwijs

p29

INFOSESSIE

De private huurmarkt in beweging

Bij de zesde staats hervorming werden zowel de Woonbonus als de private huurwetgeving geregionaliseerd. De Vlaamse Regering krijgt hierdoor een belangrijke verantwoordelijkheid om een evenwichtig en rechtvaardig huurbeleid te ontwikkelen dat ook kansen biedt aan mensen in een maatschappelijk kwetsbare positie. Op het onderste segment van de huurmarkt stellen er zich heel wat problemen op het vlak van toegankelijkheid, betaalbaarheid en kwaliteit.

Met Geert Inslegers nemen we de recente evoluties op de private huurmarkt kritisch onder de loep. Wat zijn de belangrijkste veranderingen, en komen deze ten goede aan mensen in een maatschappelijk kwetsbare positie? We bekijken onder meer het Vlaams Huurdecreet, het antidiscriminatiebeleid, en het 'geconventioneerd' huren.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATUM

Dinsdag 7 november 2017
van 9u30 tot 12u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Geert Inslegers
↳ Vlaams Huurdersplatform

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €15
Anderen: €30

PRAKTISCHE INFO

WERKBEZOEK

Komen (W)eten

Kleinschalig en solidair wonen in Vlaams-Brabant

Samenlevingsopbouw ontwikkelt woonexperimenten en vernieuwende sociale woonprojecten op voormalige recreatieve terreinen en op woonwagenterreinen. Deze projecten ontwikkelen een nieuwe dynamiek die men wil verankeren in het (sociale) woonbeleid.

De sterktes van deze woonvormen, zoals zelf- of medebeheer van een terrein, solidaire mechanismen, co-housing en ruilsystemen, worden samen met de bewoners vormgegeven.

We nemen een kijkje op het terrein in Zemst en Boortmeerbeek.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATUM

Dinsdag 9 mei 2017
van 9u30 tot 15u

LOCATIE

Praktische info volgt na inschrijving

BEGELEIDERS

Ann Donné en Kelly De Mesmaeker
└ Samenlevingsopbouw Riso Vlaams-Brabant

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €20
Anderen: €35

PRAKTISCHE INFO

INFOESSIE

Iedereen beschermd

Kader lokaal proactief handelen

Het OCMW, het CAW, mutualiteiten, VDAB en andere diensten hebben als opdracht mensen te helpen bij het realiseren van de toegang tot sociale grondrechten. Toch slagen nog heel wat mensen er niet in hun grondrechten uit te putten. Zij zijn 'onderbeschermd'.

Samenlevingsopbouw ontwikkelde samen met HIVA en lokale partners uit 18 gemeenten het Lokaal Proactief Kader. Dit kader helpt hulp- en dienstverleningsinstanties zelf het initiatief te nemen om rechthebbenden te bereiken, te informeren en hulp te bieden.

Je maakt kennis met het geïntegreerd kader en met het draaiboek dat de theorie omzet in de praktijk. Katrien Steenssens legt uit wat 'onderbescherming' betekent en duidt de niveaus en elementen van het kader.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATUM

Donderdag 20 april 2017
van 9u30 tot 12u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Katrien Steenssens
└ KU-Leuven, HIVA

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €15
Anderen: €30

PRAKTISCHE INFO

INFOESSIE

Het ABC van de arbeidsmarkt

Sinds de zesde staatshervorming staat de VDAB in voor de begeleiding, controle en sanctionering van werkzoekenden. Je verneemt hoe dit precies in mekaar zit.

Daarnaast krijg je meer uitleg over de inhoud van een resem begrippen: de werkloosheidsuitkeringen en degressiviteit, de inschakelingsuitkering, werkbaar werk, werk op maat, mini-jobs, sociale dumping, kort-, laag- en ongeschoold, elders verworven competenties, werk- en welzijnstrajecten, gemeenschapsdienst.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw

DATUM

Dinsdag 7 februari 2017
van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Karim Dibas
└ Arbeidsmarktwerking ACV

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €30

PRAKTISCHE INFO

INFOSESSIE

Het M-decreet

Kansen voor maatschappelijk kwetsbare kinderen

Het M-decreet is aan zijn tweede schooljaar toe. Wat betekent het M-decreet voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en hun familie? Wat zijn de sterktes van het decreet, wat zijn knelpunten?

Je verneemt meer over de werking van het M-decreet en de achterliggende visie. Er is volop ruimte voor discussie en uitwisseling.

De infosessie is een samenwerking met GRIP vzw, Ouders voor Inclusie en het Steunpunt Inclusie.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATUM

Donderdag 9 februari 2017
van 9u30 tot 12u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDERS

Patrick Vandelanotte
└ GRIP vzw
Matthias Van Raemdonck
└ Ouders voor inclusie
Medewerker
└ Steunpunt Inclusie

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €15
Anderen: €30

PRAKTISCHE INFO

THEMATAFELS

Onderwijs

In deze nieuwe leerformule voor onderwijsopbouwwerkers staan uitwisseling en leren van mekaar centraal. We brengen eigen expertise in en die van externen. We helpen mekaar op weg om knelpunten aan te pakken.

Drie thematafels bieden hiervoor een forum: Leerkrachten, Oudergroepen, Meertaligheid.

Mogelijke gespreksonderwerpen zijn:

- Leerkrachten: lerarenopleiding, omgaan met teams
- Oudergroepen: werking en aanpak van groepen
- Meertaligheid: op school, thuis, in de vrije tijd

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw

DATUM

Praktische info volgt na inschrijving

LOCATIE

Praktische info volgt na inschrijving

BEGELEIDER

Luc Vanden Bogaerde

↳ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €10

PRAKTISCHE INFO

Samenleving

BOEKVOORSTELLING

Van co-housing tot volkstuin

De opmars van een
andere economie

p31

LEZING

Neoliberalisme en democratie

Het einde van de
homo politicus?

p32

LEESGROEP

Kwestie(s) van Samenlevings- opbouw

p33

KIJKGROEP

Spraakmakend beeld

p34

INTERNATIONAAL

Citizens' participation University 2017

p35

BOEKVOORSTELLING**Van co-housing tot volkstuin**

De opmars van een andere economie

Een volkstuin in Zellik, een complementaire munt in Gent, de prefinanciering van energiezuinige toestellen in Antwerpen, en de coöperatie sociale kruidenier voor Vlaams-Brabant. Op het eerste gezicht zijn het vier totaal verschillende projecten. Maar schijn bedriegt. Het zijn vier initiatieven waar burgers en middenveldorganisaties het heft in eigen hand nemen. Sinds de economische crisis zit de sociale en coöperatieve economie in de lift. Maar hebben ook maatschappelijk kwetsbare groepen daar baat bij?

Gerard Hautekeur nam bic en notitieblok, en maakte zijn ronde van Vlaanderen. Dit boek inspireert actoren die willen investeren in alternatieve economische modellen en daarbij uitgaan van het perspectief en de kracht van maatschappelijk kwetsbare groepen.

• *Gerard Hautekeur, Van co-housing tot volkstuin. De opmars van een andere economie, EPO, 2017*

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATUM

Dinsdag 21 maart 2017

AUTEUR AAN HET WOORD

Gerard Hautekeur

↳ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

Uitnodiging met praktische info volgt

PRAKTISCHE INFO

LEZING**Neoliberalisme en democratie**

Het einde van de homo politicus?

In haar kern houdt democratie de belofte in van besturen door en voor het volk. Deze belofte leeft op gespannen voet met de reëel bestaande liberale democratie. Maar deze spanning leverde altijd al de brandstof voor de democratische verbeelding van het vrij en gelijk samenleven in niet onderdrukkende structuren. Anders gezegd: misschien heeft het volk wel nooit echt bestuurd, maar de idee dat het zou moeten besturen was katalysator voor kritiek, verzet en democratische aspiraties. Nu de taal en de praktijk van het neoliberale marktdenken alle maatschappelijke domeinen koloniseert, de democratie inclus, dreigt die democratische verbeelding teloor te gaan. Een analyse.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATUM

Donderdag 12 oktober 2017
van 9u30 tot 12u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Alain Storme
└ Ex-medewerker Samenlevingsopbouw Brussel

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €15
Anderen: €30

PRAKTISCHE INFO

LEESGROEP

Kwestie(s) van Samenlevingsopbouw

Ben je gebeten door de leesmicrobe? En zet je over al dat leesvoer ook graag een stevige boom op met collega's? Dan is de leesgroep zeker iets voor jou!

De groep komt drie maal samen om te discussiëren en van gedachten te wisselen over het thema 'Taal is macht'. We kiezen het boek 'Let op je woorden' van Jan Blommaert als basis. Er is de kerngroep die 'echt' leest en per keer kunnen geïnteresseerden aansluiten.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw

DATA

Dinsdag 31 januari – 13 juni – 10 oktober 2017
telkens van 9u30 tot 12u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Chris Haesendonckx
└ Samenlevingsopbouw Antwerpen stad

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €30

PRAKTISCHE INFO

KIJKGROEP**Spraakmakend beeld**

Beelden 'spreken' soms meer dan woorden. Beelden kunnen bekijken en op je netvlies blijven plakken. We vertrekken van beeldmateriaal over maatschappelijke thema's om van gedachten te wisselen over wat ons daarin raakt en waar we aanknopingspunten zien voor ons werk binnen Samenlevingsopbouw. We komen drie namiddagen samen en bekijken beeldmateriaal gemaakt in de projecten van de sector als documentaires of films van bekende of minder bekende regisseurs.

Ben je meer cinefiel dan boekenwurm? Dan is deze formule zeker iets voor jou.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw

DATA

Vrijdag 17 februari –
donderdag 22 juni –
vrijdag 13 oktober 2017
telkens van 13u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDERS

Lien Gijbels
└ Samenlevingsopbouw Brussel
Lies Beunens
└ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €30

PRAKTISCHE INFO

INTERNATIONAAL**Citizens' Participation University 2017**

van 3 tot 7 juli 2017 in Hongarije

Op dit jaarlijks event ontmoet je collega's uit West-Europa, Oost-Europa en Amerika en kan je ideeën en ervaringen uitwisselen over werken aan democratie, participatie versterken en beleidsbeïnvloeding. Op het programma staan getuigenissen, lezingen, key-note sprekers, discussie en workshops. Je maakt ook kennis met creatieve methoden.

De deelnemers zijn mensen van alle leeftijden en de voertaal is Engels. Plaats van afspraak is Kunbabony, een dorp in de Hongaarse Poesta op 2 uur van Boedapest.

De jaarlijkse Summer University wordt mee georganiseerd door Samenlevingsopbouw Vlaanderen vzw, als [lid van het EuCDN](#).

PRAKTISCHE INFO

INTERESSE?

Schrijf alvast in en reserveer zo je plaatsje! Het programma, de praktische informatie en definitieve inschrijving volgen later.

Organisatie

CURSUS

Solution Focus

Constructief problemen aanpakken

p37

INTERVISIE

Grenzen stellen

Voor de onmacht toeslaat

p38

ORGANISATIE

September- ontmoeting voor hoofd- administratieven

p39

CURSUS

Solution Focus

Constructief problemen aanpakken

Solution Focus is een motiverende, efficiënte en respectvolle methode die je in staat stelt om problemen veerkrachtig aan te pakken. Je maakt kennis met zes praktische instrumenten: platform, mirakelvraag, troeven, schaalvraag, waardering, kleine stap.

Tijdens de interactieve training ervaar je de originele kracht van de Solution Focus en leer je de zes instrumenten op een succesvolle manier toe te passen. Je kan er 's anderendaags al mee aan de slag. Benieuwd of de methode ook jouw houding ten aanzien van problemen zal veranderen.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw en anderen

DATA

Vrijdag 9, 23 juni 2017
telkens van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Véronique Phillips
└ Ilfaro

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €110
Anderen: €140

PRAKTISCHE INFO

INTERVISIE

Grenzen stellen

Voor de onmacht toeslaat

Als praktijkwerker kom je in contact met veel mensen en hun verhalen. Dit verbindt je met hen en je voelt je voortdurend aangesproken. Soms slaat de onmacht toe en heb je er nood aan om stil te staan bij je eigen grenzen.

In de intervisie werken we over de thema's die de deelnemers aanbrengen. Vertrekpunt zijn de situaties waar jijzelf en de collega's mee te maken krijgen. Inzichten over 'grenzen stellen' zorgen voor meer houvast.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw

DATA

Donderdag 1 juni 2017
van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Sylvia Hubar
└ WGC Ridderbuurt Leuven
└ Sociale School Heverlee

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €55

PRAKTISCHE INFO

ORGANISATIE

Septemberontmoeting voor hoofd-administratieven

Elk najaar ontmoeten de secretariaatsverantwoordelijken van de instituten Samenlevingsopbouw mekaar ergens ten lande. Dit jaar zijn we te gast bij Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen.

Op het programma staan: informatie over personeelsadministratie, boekhouding en informatisering en het uitwisselen van nuttige weetjes, ervaringen en vragen.

DEELNEMERS

Hoofd-administratieven sector
Samenlevingsopbouw

DATUM

Dinsdag 26 september 2017
van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen

BEGELEIDER

Lies Beunens
└ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: gratis

PRAKTISCHE INFO

Ieders stem telt

14-10-2018
Ieders stem telt

p41

**Met je doelgroep
komen tot beleids-
aanbevelingen**

CURSUS

Omgaan met
meningsverschillen

REFLECTIEGROEPEN

Van mening tot
beleidsaanbeveling

p42

**Beleidsaan-
bevelingen
onderbouwen
met argumenten**

CURSUS

Beleidsaanbevelingen
die pakken

p43

WERKSESSIES

Beleidsaanbevelingen
toetsen

p44

**Het reilen en
zeilen van een
lokaal bestuur**

CURSUS

Wat te doen in
verkiezingstijd?

p45

14-10-2018 **Ieders stem telt**

Op 14 oktober 2018 zijn er opnieuw gemeenteraadsverkiezingen. Met 'Ieders Stem Telt' zorgen we er ook nu weer voor

dat mensen in maatschappelijk kwetsbare posities zich mengen in het verkiezingsdebat.

Het sectorproject vraagt een specifieke inspanning van alle medewerkers. We ondersteunen je hierbij met informatie en vorming.

In 2017 gaat de aandacht naar: politiserend werken met de doelgroep, de politieke ideologieën en hun vertaling in partijprogramma's, formuleren van beleidsaanbevelingen, en inzicht verwerven in het reilen en zeilen van het lokale bestuursniveau.

In 2018 staan het gebruik van sociale media, het opzetten van politieke debatten en mediatraining op het programma.

Met je doelgroep komen tot beleidsaanbevelingen

CURSUS

Omgaan met meningsverschillen

We betrekken onze doelgroepen bij de evaluatie van het gerealiseerde sociaal beleid de voorbije jaren, en bij het formuleren van beleidsaanbevelingen voor het nieuwe bestuur. Je wordt gewapend om met je groep te praten over politieke thema's. En om daarbij op een goede manier om te gaan met tegengestelde opvattingen en extreme standpunten van mensen.

REFLECTIEGROEPEN

Van mening tot beleidsaanbeveling

Met de collega's van je instituut wissel je van gedachten over een goede aanpak voor het uitwerken van beleidsaanbevelingen. Op vraag voorzien we hiervoor ondersteuning. Meer info bij de verantwoordelijke 'leren' van je instituut of bij de IST-trekker.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw

DATUM (KEUZE MAKEN)

Keuze 1 – vrijdag 10 maart 2017
Keuze 2 – vrijdag 24 maart 2017
van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Linda Accou
└ In-tens

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €15

PRAKTISCHE INFO

Beleidsaanbevelingen onderbouwen met argumenten

CURSUS

Beleidsaanbevelingen die pakken

Om de beleidskeuzes van politieke partijen goed te begrijpen en om te vermijden dat onze beleidsaanbevelingen meteen van tafel worden geveegd, willen we ons goed documenteren over de achterliggende ideologieën van de verschillende politieke stromingen. Weten waarom de ene partij beleidslijn X belangrijk vindt en een andere partij kiest voor beleidslijn Y, is noodzakelijk om onze boodschap duidelijk te maken.

We doorgronden de verschillende politieke ideologieën en leggen ze op de programma's van de politieke partijen. Vanuit dit inzicht bouwen we argumenten op voor onze beleidsaanbevelingen.

Dit materiaal kan gebruikt worden voor de evaluatie van de voorbije beleidsperiode, voor de opmaak van beleidsaanbevelingen en voor de voorbereiding van politieke contacten.

DEELNEMERS

Twee medewerkers per regionaal instituut die werken aan de beleidsaanbevelingen

DATUM

Donderdag 30 maart 2017
van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDER

Klaas Poppe
└ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €15

PRAKTISCHE INFO

Beleidsaanbevelingen onderbouwen met argumenten

WERKSESSIES

Beleidsaanbevelingen toetsen

We bieden de gelegenheid om in werksessies de beleidsaanbevelingen te bespreken en te toetsen aan de politieke ideologieën.

DEELNEMERS

Eén medewerker per regionaal instituut die werkt aan de beleidsaanbevelingen

DATA

Tussen april en december 2017
(wordt afgesproken)

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDERS

Klaas Poppe en Geert Schuermans
└ Samenlevingsopbouw Vlaanderen

PRAKTISCHE INFO

Het reilen en zeilen van een lokaal bestuur

CURSUS

Wat te doen in verkiezingstijd?

De gemeenteraadsverkiezingen zijn een bijzondere gelegenheid om verscherpt aandacht te geven aan ons politiek werk. Een goed inzicht in het reilen en zeilen van het bestuur van je gemeente of stad helpt om er op gepaste wijze mee om te gaan.

Wie zijn belangrijke spelers in de context van verkiezingen? Welke kanalen zijn er om hen te contacteren? Wat zijn uitgelezen momenten daarvoor? Hoe zit het met de timing van één en ander? Wat zijn de verschillende stappen in de opmaak van een partijprogramma en het uiteindelijk bestuursakkoord? Welke rol speelt de administratie? Welke beweging is er aan de gang over sociaal beleid? Waar houden we best rekening mee?

Deze en andere vragen worden beantwoord door Benoit Sintobin en Stefan Nieuwinckel. Zij zorgen voor tips en aandachtspunten waar je mee aan de slag kan.

DEELNEMERS

Sector Samenlevingsopbouw

DATA

Dinsdag 12 september 2017
(grootsteden en centrumsteden)
Donderdag 21 september 2017
(kleinere steden en gemeenten)
telkens van 9u30 tot 16u30

LOCATIE

AROMA, Brussel

BEGELEIDERS

Stefan Nieuwinckel (grootsteden en centrumsteden)
└ Stad Antwerpen, district Borgerhout
Benoit Sintobin (kleinere steden en gemeenten)
└ Huisvestingsdienst Regio Izegem

PRIJS

Sector Samenlevingsopbouw: €15

PRAKTISCHE INFO

Praktische info

Prijs: 2 categorieën

- Sector Samenlevingsopbouw, inclusief onderwijsopbouwwerk (particulier initiatief), armoede-sector en algemeen welzijnswerk.
- Alle andere deelnemers

In de prijs zijn het documentatie-materiaal en de maaltijden (enkel voor volle dagen) inbegrepen.

VRAGEN?

**Chantal
Van Broeckhoven,**

T 02 274 19 50

Inschrijven

Voor 1 december 2016

Medewerkers uit de sector Samenlevingsopbouw leggen hun keuze(s) voor aan de verantwoordelijke 'leren' van hun instituut en schrijven in via het regionaal instituut.

INSCHRIJVEN SECTOR

Andere geïnteresseerden schrijven online in: 1 formulier per persoon. Maak eerst uw keuze(s), vink deze aan op het formulier, vul uw persoonlijke gegevens in en klik dan op 'Verstuur'.

INSCHRIJVEN ANDEREN

Locatie

Samenlevingsopbouw Vlaanderen
AROMA-gebouw
Vooruitgangstraat 323, 1030 Brussel

Tenzij anders vermeld

HOE BEREIKEN?

AROMA ligt op 10 minuten wandelen van het treinstation Brussel-Noord. De tramhalte is 'Thomas'.

ZIE PLAN

Aanbod op maat

Samenlevingsopbouw Vlaanderen vzw biedt ook vorming aan op maat van uw organisatie.

Over onder meer:

- inleiding in Samenlevingsopbouw
- projectmatig werken
- doelgericht en realistisch werken
- participatie in de praktijk
- samenwerken met partners
- begeleiden van het proces in samenwerkingsverbanden
- versterken van mensen
- beleidsbeïnvloeding
- waardengericht werken

Wij luisteren graag naar hoe u het ziet en ontwikkelen een programma dat voldoet aan de behoeften en verwachtingen van u en uw team.

CONTACTEER

Lies Beunens,

T 02 274 19 65

Rita L'Enfant,

T 02 274 19 64

Partners in vorming

Samenlevingsopbouw Vlaanderen vzw en de acht regionale instituten Samenlevingsopbouw werken samen het vormingsaanbod uit.

Anke Anthoni,
Samenlevingsopbouw
Antwerpen provincie

Ann Hendriks,
Samenlevingsopbouw
Gent

Kirsten Saenen
Samenlevingsopbouw
Riso Vlaams-Brabant

Lies Beunens,
Samenlevingsopbouw
Vlaanderen

Rita L'Enfant,
Samenlevingsopbouw
Vlaanderen

Katleen Vanlerberghe,
Samenlevingsopbouw
Brussel

Kathleen Desmyter,
Samenlevingsopbouw
Oost-Vlaanderen

Griet Van Baarle,
Samenlevingsopbouw
Antwerpen stad

Karen Viaene,
Samenlevingsopbouw
West-Vlaanderen

Claudia Mellebeek
Samenlevingsopbouw
RIMO Limburg

Beroepsopleiding Samenlevingsopbouw

Vanaf 2017 bieden we een heuse Beroepsopleiding Samenlevingsopbouw aan die drie luiken telt. Iedereen die in de sector komt werken, volgt de beroepsopleiding. Elke werker stippelt samen met de verantwoordelijke 'leren' van het regionaal instituut een eigen parcours uit.

INLEIDING (1DAG)

Een algemene inleiding en inwijding in samenlevingsopbouw en in de sector.

BASISOPLEIDING (5 DAGEN)

De focus ligt op de kern van de job van opbouw- en buurtwerker vanuit drie insteken: het Referentie- en Waardenkader Samenlevingsopbouw, de maatschappelijke context waarin we werken, en het projectwerk als technisch instrument.

MODULES PRAKTIJKKADERS (TELKENS 3 DAGEN)

Praktische handvatten om te werken aan de agogische- en politieke kernopdracht. De kaders zijn: participatief werken met de doelgroep, beleidsbeïnvloeding, samenwerken tussen organisaties, mensen versterken.

COLOFON

Een uitgave van Samenlevingsopbouw Vlaanderen vzw
Vooruitgangstraat 323 bus 2
1030 Brussel
tel. 02 201 05 65
info.vlaanderen@samenlevingsopbouw.be

www.samenlevingsopbouw.be

Brussel, oktober 2016

SAMENLEVINGSOPBOUW